

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutrnjega praznika izide prihodnji list v soboto 16. avgusta 1890.

V Ljubljani, 14. avgusta.

Te dni prišel je na Dunaj vodja Staročehov dr. Rieger, da se dogovori z grofom Taaffeom glede sprave. Vrnivši se v Prago, poročal je Rieger češkemu klubu o svojem prizadevanju. Njegovo potovanje ni imelo zaželenega uspeha. Dr. Rieger je skušal vlado preveriti, da je neobhodno potrebno, da se uvede češki notranji uradni jezik pri sodiščih v čeških okrajih, ker drugače na spravo več misliti ni. Grof Taaffe pa nikakor ni hotel v tem oziru odjenjati, menda še zaradi tega ne, ker mu dr. Rieger ni mogel jamčiti, da bi potem, ako se to dovoli, Mladočehi privolili v spravo. Riegrova avtoriteta je baje že premajhna, da bi vlada mogla se pogajati z njim. Tako vsaj trdijo sedaj oficijozna glasila.

Ker Riegrov zadnji poskus ni imel uspeha, bode najbrž sedaj sprava pokopana. Dr. Rieger se morda sedaj še ne bode kar umaknil iz političnega življenja, temveč bode še nadalje si prizadeval, da se sprava dožene. Njegova avtoriteta pa ne bode več zadoščala v to, zlasti sedaj ne, ko na Dunaji ničesar opravil ni. Da se je vlada udala želji staročškega vodje, bila bi vsekako le povzdignila njegovo veljavo. Res da bi se bili Mladočehi še upirali, a ko bi se Staročehi mogli sklicevati na tako pridobitev, bi morda le bilo mogoče pridobiti narod za spravo.

Izgovor, da vlada zaradi tega ne more dovoliti v Riegrovo zahtevo, ker vodja Staročehov ne more jamčiti za spravo, pač ni povsem zadosten povod, da se na tako važno zadevo ni oziralo. Vsaj po našem mnenju bi vlada bila spravi več koristila, da se je udala željam dr. Riegrova. Da se je vlada kazala Čehom bolj naklonjeno, bi mladočška opozicija ne bila dosegla tolike veljave. In baš prihod dr. Riegrova na Dunaj dajal je vladi priložnost, da podpre avtoritete staročške stranke. Vlada pa tega ni storila, gotovo mora imeti uzroke za to, ti uzroki pa so taki, da nam nikakor ne kaže, govoriti določneje o njih.

LISTEK.

Tedenske drobtinice.

(Slavnostni koledar; dar sv. Antona; „Sokol“ s pristriženimi peruti; separaten vlak in slovenska zemlja; hvaležnost nemških Celjanov; muzikalično filologična premišljevanja; harmonija in takt; nemški želo in slovenski pesnik; narodni papir; Vodnikov spomenik; novodobna Klio; pozdrav Ahasveru I.)

Kar v slavnostih smo, druga podi drugo in odkar se je visoka politika potegnila v poletno spanje, ter se je podal stari Bismarck v kopelji, postali smo tudi mi tu doli pod črto bolj imenitni in ponosni. Naš slavnostni koledar pa je nekako slabo urejen, dogaja se, da sta kar po dve tri slavnosti na jeden dan, potem pa zopet celo vrsto dni in tednov ne pride nič. Godilo se je že tudi meni, da sem si želel imeti dar sv. Antona, o katerem pripovedujejo, da je imel „donum ubiquitatis“ to je lastnost, da se je mogel prikazati ob jednom na raznih krajih. Tako bi se bil preteklo nedeljo najprej rad prikazal tam doli v Devinu na obalah sinje Adrije, kamor je poletel „Sokol“ Tržaški, ali bolje rečeno hotel poleteti, kajti pristriči so mu hoteli peruti, a on si jih ni dal ter je raji ostal doma, nego da bi se pokazal s priskubljenimi

Sprava se je bila uprizorila le zaradi tega, ker se je moč češkega naroda jela večati in je vlada zatorej hotela s svojo podporo ojačiti nemštvo, da v nemškem elementu dobi oporo proti češkemu narodnemu gibanju. Vlada zatorej tudi ni hotela povabiti nobenega Mladočeha na Dunaj, dasi je morala vedeti, da bi se sprava mnogo lažje dejanski uresničila, ko bi se ta stranka, za katero stoji toliko češkega naroda, udeležila prvih posvetovanj. Bala se je, da bi mladočški zastopniki ne zahtevali, da se v spravo vzamejo določbe, ki so potrebne v varstvo češke narodnosti, dočim je vlada, kakor je grof Taaffe te dni sam izrekel, nagibala se na nemško stran in za nemščino, katerej poslednjič treba varovati prednost, ki jej gre po sestavi in posebnostih avstrijskih kronovin. Da so bili Mladočehi pozvani na Dunaj, bi bili dogovori Dunajski dobili vse drugo lice, dr. Rieger, Mattuš in tovariši pa so preveč podobni prezaupljivemu Tugomeru. Ko je grof Taaffe uvidel, da se Čehi ne hoté zadovoljiti s spravo, kakeršna je doslej, temveč odločno zahtevajo tako urejenje razmer na Češkem, ki se bode ujemale s častjo češkega naroda in bode tudi ugajalo njegovemu razvoju, ohladilo se mu je srce za spravo. Češki notranji jezik bi gotovo pripomogel k povzdigi narodne zavesti, povzdignil bi narodni ponos. Z njim bi narod češki postal enakopraven in ne bil več podrejen plemu.

Sedanji upor vlade pomenljiv je radi tega, ker se od Nemcev baš v tem vprašanju ni bati nasprotovanja. Skoro vsi nemški zastopniki so se sprva malo brigali, kako se stvari uredé v čeških okrajih. Jediní Plener je bil takoj zoper uvedenje češkega notranjega jezika in ta tudi najbrž le zaradi tega, ker je vedel, kako sapa veje v gotovih krogih in ker je hotel ostati „regierungsfähig“. Upor Plenerjev pa ni bil tak, da bi se ne bil dal upogniti.

Vladno upiranje v tej zadevi je zelo poučno. Ne da bi v tem oziru izgubljali kaj več besed, rečemo samo toliko, da se baš iz tega upora vidi, kako kratkovidni so oni nemški listi, ki trdó, da tira grof Taaffe slovansko politiko. Semtertja dovolil je res kako drobtinico, a to ne vsled idealizma, marveč le zaradi praktične nujnosti.

perutami. Prepričal bi se bil rad, kako svobodno se pri nas mogó gibati narodna društva! A ker mi ni bilo moč izvesti svojega naklepa, obrnil sem se proti severu v prijazni Maribor, kjer cvete nemška svoboda.

Kmalu pa bi se mi bila godila slaba tudi tu, kajti skoro bi bil ostal na suhem. Aranžér separatnega Ljubljanskega vlaka, g. Drag. Hribar, naložene je imel toliko slovenske zemlje, da jo popelje v „nemški“ Maribor, da se je bilo bati, da ubogo to mesto zadene osoda Pompeja in Herkulana, za mene pa bi ne ostalo prostora na prvem čisto slovenskem vlaku, ki je vozil iz Ljubljane. K sreči došel je še pravočasno telegram iz Celja, da tam čaka toliko in toliko Slovencev na naš vlak, Maribor bil je rešen, jaz pa tudi, kajti vagoni napolnjeni s slovensko zemljo ostali so v Ljubljani, jaz pa sem srečno se odpeljal. V zahvalo tega za Maribor rešilnega čina, čujem, da so Celjski Nemci sklenili, da prihodnji mesec hoté skazati svojo hvaležnost Slovincem ter se pripravljajo, da tudi oni slovesno vsprejmo „Sokole“, ki bodo prifrčali v njih nemško trdnjavo iz vseh slovenskih da celo tudi iz hrvatskih pokrajin.

Ves muzikalično nadahnen in veseleč se glasbenih užitkov, ki so me pričakovali, začel sem mej

Če tudi se je dr. Rieger vrnil z Dunaja, ne da bi bil kaj opravil, pa vender njegovo potovanje ni brez vsega uspeha. Pojasnilo je položaj. Tudi optimistom našim pala bode sedaj mrena z očij in spoznali bodo, da so doslej bili na krivem potu. Kakor hitro pa si bode to spoznanje utrlo pot v njihova srca, začeli bodo postopati drugače in morda dan ni več daleč, ko se bodo uverili, da nam avstrijskim Slovanom treba skupnega načrta, skupnega programa in precejšnjega deleža vzajemnosti, o kateri je že slavni Kollar toliko pel in pisal, katera pa nam je, žal, še vedno „terra incognita“. Kadar prodere to spoznanje, potem bomo dosegli lepše uspehe, kajti „V jedinstvi je moč!“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 14. avgusta.

Razdelitev Galicije.

Rusini so začeli zahtevati, da bi se vsaj jednake uredbe uvele za Galicijo, kakor so se pri Dunajskih konferencah dogovorile za Češko. Poljski listi se zaradi tega silno jezé in pišejo, da Poljaki nikakor ne morejo privoliti v kako razdelitev Galicije. Pri tem črnijo Rusine kot izdajalce, kateri le želé, da se zjedinijo z Rusijo. Posebno konservativni listi odlikujejo se v svojem zabavljanju proti Rusinom. Seveda poljska žlahta se najbolj boji, da izgubi upliv v jednom delu Galicije, ker to bi njej škodovalo tudi v gmočnem oziru.

Vnanje države.

Tripelalijanca.

Nemci se vzlic tripelalijanci ne čutijo še varnih in iščejo še vedno novih zaveznikov. V Angliji si je cesar prizadeval, da pridobi prijateljstvo in zavezništvo Anglije, sedaj pa odpotuje v Rusijo, da bi si zagotovil vsaj nevtralnost ruske države, ko bi prišlo do boja s Francijo. Posebne sreče pa cesar s svojo politiko nema. Kakor misli glasilu ruske vlade, „Nord“, se Anglija nikakor ne misli še pridružiti tripelalijanci. Ruski car pa tudi ne bode hotel politike uravnavati po želji Nemcev. Pa ne le velevalisti, temveč tudi manjše države skušajo Nemci pridobiti na svojo stran, zlasti obračajo veliko pozornost na Belgijo in Holandsko. Te dni je izšla na Holandskem politična knjižura, ki priporoča Holandežem, da naj se zjedinijo z Nemčijo

potom premišljevat, imamo li mi Slovenci dobre in pristne izraze za besedi harmonija in takt, kateri imata tako veliko važnost v glasbi in v petji, včasih pa tudi v socijalnem življenju. Po dolgih filologiških premišljevanjih prišel sem do spoznanja, da ti dve tujki v nas nista še prav udomačeni, da nam vsled tega včasih ni zameriti, če jih ne rabimo, kakor bi bilo želeli. V političnem našem življenju tedaj marsikaterikrat ni onega, kar izrazuje prva, namreč soglasja, skladnosti ali složnosti v delovanju našem, niti onega kar izrazuje druga, to je prave mere ali premišljenosti. Saj pa mi Slovenci, ker se nam povsod tako dobro godi, kaj takega tudi ne potrebujemo. Mi se bomo gotovo dokopali do sijajne bodočnosti tudi brez tega, svobodno smemo torej vleči vsak na svojo stran, ker to je veliko lepši, nego da bi bili vsi jedne misli, kakor smo bili nekdanj.

Tem veseleje me je iznenadilo, ko sem videl, kako vse drugače je v tem oziru pri pevcih naših, kako lepa harmonija vlada mej njimi, koliko takta se nahaja povsod v petji in izven petja. Z velikim zadoščenjem moram tu konstatovati, da me je jako razveselila lepa složnost, katero sem imel priliko opazovati, harmonično in složno postopanje, katero se mi je kazalo od vseh strani. In tako je

proti Franciji. Pisatelj posebno naglašča, da so Holandeži z Nemci jednega plemena. Te knjige pa najbrž ni pisal Holandež, temveč kak Nemec, ter se je izdala na nemške stroške, da bi se ž njo javno mnenje na Holandskem pripravilo za zvezo z Nemčijo. Dvomimo pa, da bi ta knjižura dosegla svoj namen.

Ruski manevri.

Nemški listi vedo mnogo povedati, kako se zatira nemški element v Rusiji, pod sedanjo konservativno vlado. Da so pa vsa ta poročila pretirana, kažejo baš letošnji manevri. Za vrhovne razsodnike odbranih je 11 Rusov in 7 Nemcev. Višji poveljniki vzhodnega voja razven kornega poveljnika so sami Nemci. Štabni načelnik je general Polge, konjiški načelnik Wienberg, topniški načelnik Bernard, načelnik ženijskih čet, polkovnik Rendgarthen. Iz tega se vidi, da se v Rusiji še vedno cenijo nadarjeni Nemci, morda še preveč. Letošnji manevri so posebno važni. Poveljniki smejo odločevati po svoji razsodnosti, samo pri nočnih operacijah, potrebujejo za svoje ukrepe sankcije velikega kneza Vladimira, ki je glavni poveljnik. Vsi novejši izumi bodo se uporabili. Manevrov se udeleži tudi mejna straža. Vojakom se bode dalo dovolj municije, da je ne bode treba štediti.

Dopolnilna volitev jednega poslanca v Rimu.

Predvčeraj je bila ožja volitev mej vladnim pristašem Antonelijem in iredentovcem Barzilaem. Četudi je Garibaldi, kateri ni prišel v ožjo volitev, priporočal volilcem, kateri so pri prvi volitvi dali njemu svoje glasove, naj volijo Barzilaja, vendar je zmagal vladni kandidat s 5362 glasovi proti iredentovcu, ki je dobil 4519 glasov. Vlada je iz političnih oziror porabila ves svoj upliv, da zmaga s svojim kandidatom in pozvala vse svoje pristaše in sploh vse volilce, do katerih ima kaj upliva, iz letovišč in kopališč.

Papeški neduhovniški diplomatični agenti.

Francoski list izvedel je, da papež Lev XIII. namerava nuncijaturam dodati neduhovnike kot diplomatične agente. Neduhovniki bodo v marsičem lahko več dosegli nego duhovniki, ker se bodo lahko bolj udeleževali družbenega življenja.

Francoski zbornici

snideta se letos že sredi oktobra, da rešita budget do konca leta. Sklicati se morata tem prej, ker bodo v januarju volitve za senat, in bodo zatorej mnogi senatorji že zadnje dni decembra morali oditi v svoje volilne okraje, da se predstavijo volilcem in ker se bode moralo zborovanje zaradi tega pretrgati že sredi decembra. Po novem letu se pa v zbornici začne debata o novem obnem carinskem tarifu, katera zadeva pa ne bode posebno hitro rešena.

Major Wissmann

povrne se v Afriko v septembru, ko mu poteče dopust. Prizadevati si hoče, da pridobi nekatere afriške narode na svojo stran. Sansibar sedaj pod angleškim pokroviteljstvom, hoče Wissmann premestiti državni komisariat v Bagamoyo. Wissmannova misija v Afriki pa sedaj ni več take važnosti, ko se je Nemčija sporazumela z Angleži.

Velika demonstracija

za uvedenje občne volilne pravice bila je v nedeljo v Bruslju. Demonstracije so se udeležili največ delavci, bilo jih je do 60.000. Mnogi govorniki poudarjali so, da se treba posluževati nezakonitih sredstev, če se z zakonitimi ničesar ne doseže. Na zastavah bili so napisani: „Predzadnji opomin.“ Odposlala se je brzopjavka na kralja. Mej drugim se

tudi pravo. Saj se nam vendar vedno poudarja in ponavlja, da petje blaži čute, da zli ljudje nemajo pesni. Kako bi bilo tudi mogoče, da se mej pevce more uriniti ona strast, ki tako često razburja duhove v političnem življenju, v katerem je tako težko doseči harmonično delovanje in taktno postopanje v vseh kočljivih vprašanjih, katerih je tako polno javno življenje. Naj se politiki cepijo na kolikor strani jim drago, mi pevci ostanemo tudi nadalje v istej lepej harmoniji, do katere nas je privedla slavnost Mariborska, skupno bočemo prepavati, kakor smo prepevali tam. Ali se ni topilo vsacemu srce milobe, ko sta v jedno celoto z druženo nastopila naša dva pevska zbora in so se mogočni basi starejih naših pevcev v divni harmoniji zlivali s tenorji mlajih njih tovarišev? Je li kdo tu mislil, da je katera razlika mej njimi? Ni li vseh navdajala le jedna sama misel, ljubezen za sveto narodno stvar, katerej so posvetili vsi svoje moči. Je li kdaj komu prišlo na misel, da bi se mlajši pevski brat hotel povzdigovati nad starejšega? Ne, kaj tacega pri nas ni mogoče. Osobnosti in zasebne strasti, teh mi ne poznamo, sijajno se je to dokazalo zopet jedenkrat, omolkni so morali vsi zlobni klevetniki, z dejanjem se je pokazalo, da mej pevci je še doma prava harmonija, od vseh strani postopalo se je s tolikim taktom, da se je

je sklenilo, da se snide velik kongres, na katerem se bode posvetovalo o tem, da se po vsej Belgiji delo ustavi, če se delavcem ne dade večje politične pravice. Pomenljivo je, kako pišejo židovska glasila o tej demonstraciji. Vidi se jim, da jim nikakor ne ugaja, da bi se dala delavcem občna volilna pravica. Zato stvar zavijajo, češ, da se ne ve, komu bi občna volilna pravica koristila. Narod na Belgiskem se ni dovolj zrel za občno volilno pravico in bi torej razširjenje volilne pravice utegnulo koristiti klerikalcem. Jasnó nam kaže pisava židovskih glasil, da je žid le tedaj liberalen in demokratičen, kadar to ugaja njegovim koristim, sicer pa ne.

Dopisi.

Iz Monakovega 11. avgusta. [Izv. dopis.]

Včeraj bil je velik praznik za prestolnico bavarsko. Na tisoče in tisoče učencev in čestilcev slavnega izumitelja stenografije Fr. X. Gabelsbergerja se je zbralo od vseh strani sveta. Ni dežele v Evropi, katera ne bi bila zastopana vsaj po nekaterih članih; a Avstro-Ogerska, Luksenburška, in vse države nemške zastopane so bile oficijalno. Videli smo stenografe došle iz Italije, iz Anglije, iz Švedije, Norvegije, Bolgarije itd.

Dan je bil krasen; kakor navlaš se je v nedeljo deževno vreme spreobrnilo v solčno. Monakovski meščani polnili so ulice, a gostje vozili so se ali pa korakali v dolgih vrstah po ulicah, ki so bile namenjene za slavnostni pohod. Ob 9. uri zjutraj podali smo se na grob Gabelsbergerjev, kjer je govoril jako ginljivo stari, neposredni učenec Gabelsbergerjev o. Gratzmüller. Potem smo šli na grob Gerberja, prvega učenca velikega mojstra. Tudi tukaj je govoril, njegov tovariš o. Gratzmüller. Slušati, kako govori na grobih, ki sta že leta in leta zakrita, učenec o svojem učitelji, tovariš o svojem tovariši, je pač nekaj vzvišenega; to sega v srce, ker prihaja iz srca.

Pri spomeniku pel je meščanski moški zbor slavnostno kantato; govoril g. Fischer, mestni župan iz Gere: potem se je spomenik odkril, in bronasti kip, ki nam predstavlja Gabelsbergerja sedečega, s svinčnikom in knjigo v rokah, zalesketal je pred našimi očmi. Lepa pōza, mil obraz, z visokim čelom, vitko telo oblečeno v plašč po starem kroji imponira gledalcu od jedne strani, a od druge ga vleče k sebi kakor pogled blagega učitelja, ki sedi učeč pred svojimi učenci.

Tajnik odbora gosp. Rittinger prečital je diplomu, s katero se izročča spomenik v last glavnemu mestu, na kar je odgovoril g. nadžupan v jedernatem govoru, naglašajoč važnost stenografije za vsakega obrazovanega človeka in poudarjajoč zasluge Gabelsbergerjeve za to umetnost. Pozdravil je goste, došle od blizu in daleč ter prvi položil na spomenik krasen venec, darovan od kraljevske prestolice. Za njim so sledili drugi venci po abecednem redu držav in korporacij, katere so bile zastopane. Belo oblečene deklice trosile so cvetice okolu spomenika, a govor se je vrstil za govorom v proslavo Gabelsbergerju. Od Slovanov bili so zastopani Čehi, Slovenci in Bolgari pri tej priliki. Profesor Pražak je v njih imenu pred spomenikom

videlo, da samo mej pevci je mogoča prava složnost. Brez takta postopati, to pač ni mogoče pri pevcih, ki imajo baš s taktom toliko opraviti, dober takt v pravem trenutku pa pomaga preko marsikatero kočljivo situacijo.

Saj še celo drugod vidim, kako se marsikatera stvar z malo prekanjenostjo da prikriti in prirediti, da dobi vse drugačno lice. Dobil sem nedavno pismo od neke odlične slovenske domoljubne gospe. Na kuvertu bilo je v zeleno barvanem tisku hrastovo listje z želodi, pravi pravcati germanski pismeni papir, katerega je dotična gospa dobila Bog si ga vеди kje? A kako si je pomagala, da ga vendar le porabi? Zapisala je pod hrastovo perje Koseskega že toli obrabljene stihe: Hrast se omaje in hrib itd. Ker pa je dobra Slovenka, priložila je v listu visitko narodno s podobo Vodnikovo, kakor jih prodaja „Krajcarska družba“ za Narodni dom, na katerej vizitki sem z začudenjem bral ime neke znane bolj na nemško stran cikajoče gospe! In tako se je prva stvar poravnala z drugo, pod želodom slovenski napis, pod slovenskega pesnika podobico pa nemško nadahnene gospe ime.

Ta dogodek me spominja, da vsem našim narodnim pisalkam in pisalcem listov toplo priporočam narodni papir, potem ne bode nobenemu več treba pisati slovenskih verzov pod nemški želod. Narodni

kratko govoril, začenjajoč nemški in skončujoč češki: Slava!

Pri banketu, katerega je priredil mestni zastop odličnim gostom na čast, govoril je profesor Bezenšek primerno napitnico v imenu Slovanov. Na tem banketu, kateri je bil v starej svečanostnej dvorani magistratskeje, predsedoval je nadžupan sam; udeležila se ga je jedina hči Gabelsbergerjeva, potem njegov vnuk in pravnik, članovi kr. stenografskega zavoda Draždanskega, zastopnik mesta Dunaja dr. Noske, zastopnik Budapešte Marković, kateri je preložil Gabelsbergerjevo sistemo na madjarski jezik; isto tako vsi navzočni prelagatelji te sisteme na razne druge jezike: na italijanski (profesor Noë), na finski, bolgarski itd. Bila je to slavnost, kakeršna je redko videti, slavnost ne samo nemška, nego mejnarodna, kakor je mejnarodna tudi kongres, kateri začenja danes tukaj zborovati in razpravljati o važnih vprašanjih, tičočih se stenografije in stenografov vseh sistem in jezikov.

S Krškega 6. avgusta. [Izv. dop.] Za našnjo tukajšno uradno učiteljsko konferencijo bil je uložen tudi ta-le zanimiv samostalen predlog:

„Čestokrat primeri se, da ljudje svojega učitelja pri šolski gospodski tožbarijo. Take tožbe so večidel neosnovane in skoro vselej sebičnega značaja. To bodem dokazal iz lastne skušnje.

Pred štirimi leti sta mene tožila dva soseda, in sicer: prvi zato, ker sem oženjen, a drugi zato, ker nesem pijanec. Prvi ima namreč odrastlo hčerko, ki bi jo rad dobro omožil; da bi jo pa ravno domačemu učitelju rad obesil na vrat, izdal se je sam, ko je namreč (v pijanosti) rekel: „Jaz samo zato učitelja tožim, da bi bil drugam prestavljen, in da bi prišel mlad, neoženjen učitelj k nam, da bi se pri nas oženil.“ —

In vino veritas!

Drugi sosed mi je pa sam očital: Vi niste za mene, ker mi tako malo skupiti daste. (Je namreč krčmar.) Vaš sprednik je bil boljši mož. On je po 20 do 25 gld. in še več na mesec pri meni zapil; potem pride pa še njegova (učiteljeva) žena in me lepo prosi, naj možu vode v vino primešam, da ne bo tako vinjen prihajal domov. Dosedaj sem mu vselej polovico vode primešal, a on mi je to zmes plačeval kakor samo vino in žena bila mi je še hvaležna zato. — Vidite, to je bilo zame izvrstno!

A česa sta me obdolžila ta dva dobra soseda, da bi dosegla svoj namen? Tožila sta me, da gratisbukve revnim učencem prodajam in še veliko drugih rečij, kar je bilo pa vse gola laž. —

Vršila se je sicer stroga preiskava; bil sem poklican dvakrat na „uradni dan“; žandarmi so hodili po hišah popraševati zaradi bukev itd.; poklic dobil sem vselej po županstvu in občinski sluga mi ga je uročil vselej še le zadnje dni in mej šolskim počitkom, ko sem z učenci bival pred šolo na prostem in to zato, da bi me tudi pred mojimi gojenci sramotil, češ: „Vaš učitelj je tožen goljufije, bo moral jutri na odgovor itd.“ (Znano je bilo namreč po vsej okolici, česa sem tožen, ker

➤ Dalje v prilogi. ➤

dom pa utegnemo morda še vendar doživeti, kar nas je mladih ali vsaj „v narboljih letih“, če bode vsak pridno segal po tem narodnem papirju, ki je res ukusen in priporočila popolnoma vreden. Morda nam preostane še toliko, da bomo mogli dati ubogemu Vodniku malo železno ograjo, ter ga tako obvarujemo raznih nedostojnostij, ki se vrše na njega podnožji, katerih najbolj drastično sem videl pred nekaterimi dnevi. Na najvrhno stopnico podstavka zlezla je bila stara babura ter tam mirno kinkala in spala. Kakor se mi je videlo od daleč, bil je spomenik nekako podoben spomeniku Cavourjevemu v Milanu, na katerem pod kipom velicega državnika sedi na stopnicah Klio, ki njega ime zapisuje v zgodovinsko knjigo. Valjda je babura tudi hotela tako nekako dopolniti Ganglov načrt. Ko pa je ta uovodobna Klio začela celo delati toaletto ter se „sans géné“ kobacati po stopnicah prinesla je nemesis mimo redarja, ki jo je prepodil in tako Vodnikov spomenik zopet reducirai na prvotni Ganglov načrt.

Konečno naj omenim še, da me je posebno veselilo, ko sem v Mariboru našel kolego svojega in utemeljitelja dinastije Ahasverov, najnovejšega mi prijatelja Ahasvera I., katerega z željo, da se skoraj oglasi tu doli pod črto ali pa nad njo, iskreno pozdravlja Ahasver II.

omenjena dva junaka kričala sta očitno: „Pred potrotnike bo prišel naš šomašter, službo bo izgubil, zaprt bo na več let itd.“

Ko se je končno dokazala moja nekrivda, rekla sta: „Najina tožba je imela vsaj ta uspeh, da je moral učitelj dvakrat na odgovor in tam ves dopoldan mej kmeti čakati, kedaj pride vrsta nani; napravila sva mu dosta sitnosti in — sramote!“

Mojega predsprednika bil bi rad tožil pri c. kr. okrajnem glavarstvu tedajni tukajšnji župan. V to svrhu vzame seboj dva obč. svetovalca in — na Krško, a še le mej potjo ugibali so, česa naj bi tožili učitelja. — Za pot dobili so, reci: vzeli so si iz obč. blagajnice vsak po tri goldinarje. Za teh 9 gld. so dobro „bandali“ po Krškem, a ostalo jim je še drobiža v žepu. — To svoto, izdane „za pōta“, je potem občinski odbor potrdil brez ugovora. —

To dogodbo pravil mi je, celo večkrat, jeden omenjenih občinskih mož, koji se je bil pozneje sprl z ostalima dvema, koja dva — po stari navadi — še vedno rada nasprotujeta šoli in učitelju.

Ali neso to vrli špekulantje?

Tudi mene sta že večkrat tožila pri c. kr. okrajnem in deželnem šolskem svetu, celo pri vis. c. kr. ministerstvu — a brez zaželenega uspeha, ker so njune pritožbe bile neosnovane, lažjive in le bolj — iz navade. Predlagam torej:

Slavna skupščina naj sklene c. kr. okrajni šolski svet prositi:

1. Vsaka pritožba proti kacemu učitelju naj se najprvo obdolžencu na pismeno opravičenje pošlje, in sicer potom šolskega vodstva. Tako bode učitelj lahko o pravem času spoznal svojega tožitelja in zatožbo ter bo lahko zahteval zadostjenja pri sodniji.
2. Ako bi se c. kr. okrajnega šolskega sveta učiteljevo pismeno opravičenje nezadostno zdelo, naj se pozove na odgovor na Krško.
3. Poklici naj se učiteljem vselej pošiljajo potom šolskega vodstva.

Z Vrhnike 12. avgusta. [Izv. dop.] V „Slovenici“ z dné 8. t. m. poteguje se nek dopisnik z Vrhnike za učiteljice, kar mu pa kot nedvomnemu privržencu dr. Mahničja in njegove teorije o ženskah jako slabo pristuje. Vrhnika ima četvero-razrednico za dečke in dverazrednico za deklice; nameščeni bi morali biti torej 4 učitelji in 2 učiteljici. Toda je baš nasprotno. Že pred petimi leti je slavni deželni šolski svet na izpraznjeno mesto četrtega učitelja namestil učiteljico, a za tri leta potem na mesto začasno na kmetijski šoli na Grmu nameščenega učitelja Č. neko neizprašano pripravnico.

Mi nemamo sicer nič proti učiteljicam; vsakemu svoje, čast tudi njim. Vender pa moramo odločno zahtevati, da slavni c. kr. deželni šolski svet čudne razmere predrugači. Pri srboritih naših paglovcih treba je baš krepke avtoritete, koja se pa ne more zahtevati od nežnega spola. Iz tega, kakor tudi pedagogičkega stališča, se torej ne ujemamo s trditvijo nekaternikov, ki menijo, da bi imele pri dečkih učiteljice jednako dovoljen uspeh, kakor učitelji. Tu ne sme odločevati protekcija! Šola ni ubožnica, zato se tudi ne more trpeti, da bi na deški šoli poučevala še v bodoče neizprašana pripravnica, če prav je domačinka in — ne zanikamo — vzglednega zadržanja.

Sicer tudi lahko do tega pride, da kak „lemenatar ali pa celo cerkovnik nadomestuje g. kaplana — kar bi bilo konči isto razmerje. Kar se pa šolskih zamud tiče, upamo, da bo že c. kr. okrajno glavarstvo vmes poseglo in spravilo v red tudi to zadevo.

Z Grma pri Novem mestu 10. avgusta [Izv. dop.] Povestnica nas uči, da so narodi, ki niso imeli prilike izobraževati se, zaostali za drugimi narodi ali njim še celo popolnoma podlegli, kajti vsled prenizke izobraženosti in male omike, znižavalo se je tudi občno blagostanje vedno bolj in bolj. Prav iz tega uzroka tekmuje dandanes država z državo, katera bode po boljše in pravilnejše poti pomagala svojim narodom do potrebne izobraženosti — do blagostanja. Tudi naša visoka vlada prizadeva si po vsej moči pomagati svojim narodom do one izobraženosti, vsled katere bi jim bilo mogoče obdržati se na površji. Dognana resnica je, da sreča in blagostanje vsacega naroda sloni na kmetiskem stanu in komur je mari napredek njegovega naroda, ta mora pomagati kmetiskemu stanu do potrebne omike. Taki nagibi vodijo gotovo tudi naš slavni

deželni odbor, ki izdaje leto za letom znatne svote za napredek kmetijskega stanu, pošilja leto za letom ljudske učitelje v deželno kmetijsko šolo na Grmu v daljno izobrazbo. Tudi letos došlo nas je dne 5. t. m. semkaj v ta namen 15 ljudskih učiteljev in sicer: J. Albreht iz Ledinj, B. Andolšek iz Bobinja, J. Bregar iz Kranjskegore, J. Dimnik iz Postojine, R. Horvat iz Orehka, J. Jeglič iz Dovjega, F. Kolbesen s Poljan, F. Likosar z Gorič, J. Novak z Dobrove, Fr. Rojina iz Kolovrata, A. Šifrar iz Starega Trga, K. Šober iz Črmošnjic, J. Turk iz Begunj, dr. Tomaž Romih s Krškega in Fr. Zaman z Ubelskega.

Gospod vodja R. Dolenc nas je prav prijazno vsprejel ter nas obvestil s hišnim redom. Ker zaradi pomanjkanja delavcev ni mogel g. vodja še vseh sob prirediti in družih priprav izvršiti, pričeli smo s poukom dne 7. t. m., namesto 6., kakor nam je bilo poprej naznanjeno. Šole imamo zjutraj po štiri ure popoldne pa po dve. Vrh tega imamo pa še praktične vaje na vrtu pred poukom in po šolskem pouku. Učimo se sadjarstva, trtarstva, kletarstva, gnojjarstva, živinarstva in pridelovanja krme. Teško je sedeti toliko časa v šolski klopi, a g. vodja R. Dolenc in g. adjunkt Rohrman predavata nam tako lepo, tako zanimivo, da pozabimo na ves trud, in le škoda, da traja prekoristni ta tečaj samo tri tedne. Slavni deželni odbor sme pa zagotovljen biti, da je denar, ki ga izda v ta namen, naložen dobro — rodil bode dober sad v prid našemu kmetu — v blagor naši domovini. —

V zavodu dobivamo tudi izvrstno hrano in dobro dolenjsko kapljico. Vsi tovariši se imamo mej sabo prav radi ter se izvrstno zabavamo. In kako bi se tudi ne, ker nam gg. Rufus in Rajthuzen, svoje dovtipe dan za dnevom iz svojih torb stresata. Pa tudi g. Obru se mnogokrat predala pristnega humorja do stežaja odpró. Predmet vsakdanje zabave je pa naš „Jožek“. Še mnogo bi lahko povedal, pa ohranim to do prihodnjic, ko končamo kurz.

Iz logaškega okraja 12. avgusta. [Izv. dop.] Že večkrat se je po raznih listih čitalo, koliko naši trgovski pomočniki na deželi trpijo in koliko si ti reveži trudijo in prizadevajo, da bi se jim delo za par ur na dan skrajšalo, ali vsaj da bi nedeljski počitek imeli. Naši trgovski pomočniki so res na trdem, delajo od 5. ure zjutraj do 10. ure zvečer, dočim drugi delavci samo 12–14 ur na dan delajo. Potem pa še v nedeljo ves božji dan v prodajalnici stati, ko vender pravijo, da je še Bog sedmi dan počival, ko je svet stvaril. V marsikaterem kraju so že dosegli vsaj jedno ali drugo, a v našem okraju je pa vse zastoj, nič ne pomaga, ne dosežejo ne tega ne onega. Često je slišati duhovnika z prižnice propovedovati, da je nedelja Gospodov dan samo Bogu posvečen. Pač je to res, a samo za navadne ljudi, za trgovske pomočnike pa ne. —

Vsakdo po leti željno pričakuje počitka, veseli se nedelje, da se po trudapolnem tedenskem delu malo spočije ali sprehodi. Trgovski pomočnik na deželi nema tega, v nedeljo mora še več delati, nego v delavnik. Ali bi se ne moglo kaj storiti, da se v tem oziru kaj predrugači? J.

Iz Ljutomera 10. avgusta. (Vabilo k cesarski slavnosti.) Jeklena je udanost in zvestoba Slovenca do milega cesarja in preuzvišene cesarske hiše. Pri vsaki slavnosti in veselici spominja se svojega vladarja z največo naudušenostjo. Naša Ljutomerska čitalnica ima prelepo navado, da skoro vsako leto priredi slavnost v proslavo dobrotljivega našega cesarja. Tudi letos prihodnjo nedeljo t. j. dné 17. avgusta bode priredila tako cesarsko slavnost na vrtu gostilničarja gosp. Ivana Vaupotiča. Sodelovali bodo naši vrli Cvenski tamburaši pod vodstvom gosp. Fr. Šneiderja. Čitalnični pevski zbor peval bo pesmi. Začetek je ob peti uri popoldne. Vstopnine ni nobene. S tem torej vabimo najpresrčneje vse naše Slovence in Slovenke iz Ljutomera in iz bližnje ter daljnje okolice, da se udeležijo v najobilnišem številu, da dostojno proslavimo rojstveni dan milega našega vladarja.

Velika pevska slavnost v Mariboru

dne 10. avgusta t. l.

(Dalje.)

Komaj, da so se pevci mogli malo okreptati in oddahniti, že je bilo treba na delo. Vršila se je skupna skušnja ob 11. uri. Najprve poskušala se

je velika nova kantata Försterjeva z orkestrom, potem pa mešani zbori, da so pevke bile najprve proste. Ker je Ljubljanski vlak došel malo zakasnen, in je tudi skušanje kantate se malo podaljšalo — ni se moglo zborovanje vršiti opoldne, nego se je odložilo na 4. uro popoldne, kakor tudi skušnja za moške zборе.

Skupni obed, ki bi imel biti ob 1. uri, je odpadel. Zakaj? Temu je bil gotovo uzrok, da se je skušnja malo zavlekla in je občinstvo že prej se raztreslo na razne kraje, ter so pevci sami po končanih skušnjah, videč, da izostane naznanjeni skupni obed, in je bilo na vrtu mnogo družega občinstva, ki je vse imelo v prvi vrsti le jeden program: kosilo, želeči konečno priti do mirnega grizljeja, podali se na razne kraje. Tako se je udomačil čitalničarski zbor v hotelu pri „nadvojvodi Johanu“, kjer so bili vsi prav zadovoljni z dobro postrežbo. Gostilničar bil je jedini od nemške strani, ki je izven slavnostnega prostora razobesil javno dve zastavi. Slavci pa so se udomačili v čitalniških prostorih. Po končanem obedu razvilo se je v hotelu prav živahno gibanje in petje. Kmalu bili so vsi prostori napolnjeni in zapelo se je mnogo krepkih zborov, ki so privabili obilico občinstva tudi v bližnjo kavarno. Slavci pa so jednako prepevali v čitalnici. Po 3. uri je bilo zopet treba k skupni skušnji za moške zборе. Komaj je bila ta končana, pričelo se je proti četrti uri zborovanje, o katerem je bilo deloma že poročano na drugem mestu. Predsednik g. Lešnik pozdravil je navzočne z gorkimi besedami ter prečital vsopred zborovanja. Zanimivo poročilo tajnika g. Suherja priobčili smo že v zadnjih dveh številkih, kakor tudi imenovanje častnih članov, preostaje nam torej, povedati le malo. Zborovanje vršilo se je le na kratko, ker od vseh strani vrelo je že občinstvo h koncertu. Iz poročila blagajnikovega posnamemo, da je društvo imelo dohodkov 742 gl. 60 kr. stroškov, 508 gl. 98 kr. prebitka je torej v blagajnici 233 gl. 62 kr. Na vsopred stoječa številka V. o spremembi pravil, oziroma o preloženju društvenega sedeža se ni obravnavala. G. dr. Romih predlaga, da se stavi raz vsopred, g. Miha Vošnjak pa, da se odboru prepusti. Društvena zibeljka bila je na Ptui, naj torej ostane tam. Pri volitvah predlaga g. dr. Romih, da se velezaslužni g. predsednik Lešnik zopet izvoli, a ko ta odločno izreče, da ne more več prevzeti častnega mesta, bil je izvoljen g. dr. Jurtela. V priznanje zaslužnemu delovanju g. Lešnika izvoli ga občni zbor z burnimi živio klici častnim članom. G. Lešnik se zahvali za izkazano čast ter predlaga, da se izvolijo častnimi člani za zasluge za društvo od nas že zadnjič imenovani slovenski skladatelji. Z živahnimi živio klici sklene po končanih volitvah predsednik zborovanje.

In tako prestopimo na glavno točko vse slavnosti na koncert. Že davno pred odločeno uro vrelo je občinstvo na slavnostno okrašeni obširni vrt v „Gambriushalle“ in kmalu bili so zasedeni vsi prostori. Za več kot 1200 oseb bilo je pripravljene prostora okrog 100 okroglih in nad 20 velikih dolgih miz, a vse je bilo premalo, mnogi morali so stojé poslušati. Veliki oder bil je prav lepo okrašen z lampijoni, zelenjem in narodnimi zastavami, v sredi vrta pa je bila razvita krasna zastava Graškega akademičnega društva „Triglava“, katere prekrasni trakovi so vzbujali občno zanimanje posebno od strani dam. O točkah, katere je svirala dobro uvežbana južno kolodvorska godba, ki je že pred koncertom začela svirati ob 2. uri in je potem svirala mej pojedinimi pevskimi točkami še 8 komadov, povem naj splošno, da so posebno razni slovanski komadi našli burno odobravanje, a to je le postranska stvar.

Pravi biser tega koncerta bile so pevske točke, osem na številu, o katerih hočem spregovoriti bolj obširno. Zastopana so bila vsa južnostajerska pevska društva, posebno velik kontingent moških pevcev pa sta postavila „Ljubljanske čitalnice“ pevski zbor in pa „Slavec“ Ljubljanski, skupaj nad 80 pevcev, tako, da je moški zbor, ki je prvi nastopil, brojil nad 200 glav. Prva pevska točka bila je nova Nedvedova „Pevčeva molitev“. Ko so mogočno zadoneli prvi akordi krasne te kompozicije, prepričan je bil vsakdo, da nas čaka izreden pevski užitek. Pela se je z veliko preciznostjo in sta se v kratkih samospevih odlikovala gg. Štefančič in Pucihar. Burno odobravanje kazalo je, da so globoko segle poslušalcem v srce napev in besede. Druga točka

bil je mešan zbor Volaričev „Slovan na dan“. Že ko so nastopale dražestne pevke, večinoma v prav elegantnih krasnih toaletah, bile so burno pozdravljane od občinstva, katero se je nautušilo nad lepim prizorom, ki ga nam je podajal pogled na velečastni ta zbor. Nad 70 bilo je pevk, skupaj z moškim zborom pa nad 150, ker zaradi razmerja neso mogli sodelovati v mešanih zborih vsi moški pevci. Kaj naj rečem o velikanskem utisu, katerega je učinil ta prvi bolj v popularnem slogu, a efektno zloženi mešani zbor na poslušalce? Bil je velikansk. Naudušeni krasni okrazi zalih pevk morali so globoko ganiti človeka, ko je donelo iz njih ust: Oj čujte hčere, sini me: Žari se dan, in pride čas, da dvigne se iz teme vsak Slovan! Ko angeljski tolažilni glas zadonel je vmes samospev in dvospev za sopran in alt: Prikaže se rešilni dan, otmi, otmi naš rod! In kakor pobožna molitev zadonel je zopet skupni zbor: A da ne zgine več nikdar, to daj rodov Gospod! Nepopisno bilo je nautušenje po končanem zboru, ki se je na burno zahtevanje moral ponavljati. Mili simpatični glas g. Šunkove iz Maribora, ki je pela samospev, očaral je poslušalce, skupaj z njo pa se je odlikovala gospodična Stupica iz Ormoža s simpatičnim svojim alt-glasom. Videl sem marsikatero lice, ki je bilo ganeno do solz, in to je gotovo najlepše priznanje vrlim pevkam in pevcem. Po tej točki bila so odlikovana društva: „pevski zbor Ljubljanske čitalnice“, Ljubljansko del. pev. društvo „Slavec“ in akademično društvo Graško „Triglava“ z vencem, katere so izročile s primernimi nagovori gospodične: Srnec Josipina, Berdajsova in Srnec Božena zastopnikom teh treh društev. Tretja pevska točka bil je Tovačovskega moški zbor „Žene mrak se“, ki se je vršil korektno in z dobrim opazovanjem dinamičnih znamenj, vendar se strinjam z opazko jednega največjih navzočih naših glasbenikov, da bi ta kompozicija dosegla večji efekt, če bi jo bilo samo jedno društvo, n. pr. Ljubljanske čitalnice zbor. Četrta točka bil je zopet mešani zbor, H. Sattnerjev „Po zimi iz šole“ na besede Stritarjeve. Lepa in teška ta kompozicija pela se je tako precizno, da je bilo vse nautušeno. V solo kvartetu očarali sta nas zopet že imenovani dami, g. Šunko in gosp. Stupica, in pa gg. Štamcar in Paternoster od Ljubljanske čitalnice zbora, katerih glasova sta se divno združevala z milima glasovoma pevk. Tudi ta točka morala se je ponavljati. Občna slava donela je vrlim pevkam in pevcem, bil je zares umetniški užitek vsled izvrstne izvršitve, in gre tu slavo izreči vsem poslušalnim gg. pevovodjem, ki so študirali ta zbor s svojimi pevci, kakor tudi g. Jurkoviču, ki je vodil zadnje skušnje tako požrtvovalno in tako vrlim zboru pri koncertu.

Zdaj pa smo pri najimenitnejši točki programa, to je bila nova Försterjeva kantata „Domovini“ na besede Gestrinove, moški zbor s spremljevanjem orkestra. Žal, da mi tesnoba prostora ne pripušča, oceniti veleumetno to skladbo slavnega našega skladatelja, kakor bi želel in kakor zasluži. Försterja umetniško dovršene skladbe znane so slehernemu, a s to kantato pokazal je zopet jedenkrat sijajno, kako ponosni smemo biti Slovenci, da smemo tacega umetnika šteti med svoje. Velike težave prekrasne te kompozicije premagale so se, kolikor je bilo to mogoče v danih razmerah in pri omejenem številu skupnih skušenj in izvršila se je prav impozantno. Skladatelj dirigiral je sam in videl je lahko, kako visoko ga čišla občinstvo, kajti napravilo mu je burno ovacijo, ko je stopil na oder, po končani kantati pa se je ponovila ovacija. Pevci dvignili so ga na rame med gromovitimi živioklici občinstva. V solo kvartetu odlikovali so se gg. Stefančič, Štamcar, Pucihar in Paternoster ki so se skazali mojstre pevce, kakor vselej. Samospeve pela sta prav izborna g. Stefančič in Pucihar, ki je imel posebno srečen dan in z mogočno donečim lepim svojim baritonom dosegel velik uspeh. Krasna instrumentacija in pa divna izvršitev kompozicije, ki tako umetniško lepo slika mirno življenje pradedov naših, tako karakteristično ljuti boj in bojni grom, ki je s krvjo napajal vse gaje cvetne in pa velečastno doneča prisega in molitev na konci, napravile so globok utis na slehernega izmed poslušalcev in vsak si je želel, kmalu zopet čuti velikansko lepo to muzikalno delo. Tudi pesniku Gestrinu napravila se je ovacija in so ga Triglavani dvignili na rame. Šesta točka, bil je mično zloženi dr. G. Ipavca „Poročni zvon“,

lepa dražestna skladba, od mešanega zbora prav izborna izvedena, s posebno lepim dinamičnim efektom naraščajočih in zopet pojemajočih glasov na konci. Tudi ta zbor moral se je ponoviti, gledé na ljubko skladbo, kakor tudi na izvrstno izvršitev. Sedma pevska točka bil je moški zbor dr. Benj. Ipavca „Brezi jadra“, kratka skladba, ki se je vršila prav dobro in našla živahno odobravanje. Predno se je vršila zadnja pevska točka, nastopilo je pred končanim programom Ljubljansko del. pev. društvo „Slavec“ z Nedvedovim zborom „Popotnik“ v katerem je g. Meden pel samospev. Zgodilo se je to na željo nekaterih gostov, ki so se morali odpeljati z vlakom, pa so želeli slišati g. Medena. Ustreglo se je tedaj tej želji in pretrgal program. Zbor izvedel se je dobro in je g. Meden z izrazovitim in nautuševalnim načinom petja pridobil obče priznanje in burno pohvalo. Žal, da je zbor bil malo previsoko intoniran, a g. Meden premagal je tudi to težavo.

Po tem končanem zboru, ko se je ustreglo želji gostov, izvršiti se je imela zadnja programova točka. Prej pa je še poprijel za besedo g. Dražil, podpredsednik „Slavca“, ter se zahvalil v imenu društva za poklonjeni venec in nazdravil narodnemu življu. Potem zapeli so „Slavci“ zopet jeden zbor, Ipavčevo „Domovino“, v kateri sta pela samospeve gg. Meden in Bajc. Kakor v „Popotniku“ odlikoval se je g. Meden tudi v tej točki. Ker je bil program že itak pretrgan, porabil je ta odmor še zastopnik „Triglava“, pravnik g. Kotnik, ter se zahvalil z nautušnim govorom za odlikovanje Triglavove zastave z vencem ter zaklical „Živele Slovenke!“ Ta klic našel je odmev od vseh navzočih. Končno prišla je vendar jedenkrat na vrsto zadnja točka vsporeda, veliki mešani zbor Bazin Bendlov „Križari na morju“, jako karakteristična in lepa kompozicija, ki se je pela, kakor vsi drugi mešani zbori z veliko preciznostjo in z lepim izrazom. Pri vseh mešanih zborih opazil sem, in me je posebno prijetno iznenadilo, da so soprani peli lepo zakrito, rekel bi umetno izvežbani, kar je pri diletantih temu večjega priznanja vredno, ker se mnogokrat nahaja baš pri teh glasovih, kakor pri moških pri tenorjih preveč odkrito pevanje, kar neprijetno upliva na uho. Škoda je bila, da so pri tem zboru, ki se je, kakor sem že rekel, pel prav dobro, basi bili nekoliko manj slišati, nego bi bilo želeli, kajti ravno to povišalo bi bilo efekt zelo. Sicer pa je našel tudi ta zbor toliko živahno odobravanje, da se je moral ponoviti, akoravno je precej dolg. S to točko končan je bil pevski vspored koncerta ob 9. uri. — Kakor smo že povedali, bila e prostora za sedeti za več kot 1300 poslušalcev, a smelo rečemo, da blizu 2000 ljudi se je udeleževalo koncerta. Odlikovala se je tudi duhovščina in od slavnega mestnega kapitela bili so čestiti gospodje večinoma navzoči.

Zadovoljno se sme pevskega društva odbor ozirati na ta koncert in ponosno zapisati si njega sijajni umetniški uspeh v knjigo svojega delovanja, kakor bode gotovo tudi zadovoljen z materijalnim uspehom. Predsednik g. Lešnik stopil je na oder ter izrekel hvalo vsem sodelujočim za udeležbo, kakor tudi občinstvu za mnogobrojni obisk rekoč: Slovensko pevsko društvo bode Vam vekomaj hvaležno. Začela se je prosta zabava, ki se je razvila prav lepo. Vrstile so se pesmi in govori.

Od došlih gostov je prvi govoril operni pevec Josip Nolli, povdarja v prvi vrsti veliko zaslugu domoljubnih vrlih pevk za sijajni uspeh koncerta. Došli smo iz Ljubljane in drugih krajev, da se radujemo z brati, pripeljali Vam neso slovenske zemlje, ker te imate sami dovolj tudi v Mariboru, a pripeljali smo Vam saboj srca ljubeča, bratovsko ljubezen. (Živio!) Če nam tudi neso dovolili razvitih zastav in slavnostnega uhoda, prišlo nas je toliko, da nas je bilo dobro videti tudi brez tega. (Živio!) Dokler imamo take pekinje in pevce, ki nautušeno goje pesen slovensko, narod naš ne bode še propadel: Slava torej vrlim, dražestnim pevkam, živeli pevci in pevsko društvo! Gromoviti živio- in slava-klici odmevali so v tibi ponočni zrak in se razlegali daleč na okolu. Drugi govoril je g. Drag. Hribar, vodja „Narodne Tiskarne“ Ljubljanske. Poudarjal je posebno potrebo zjedinenja Slovencev, da se bodo razlike med Kranjci, Štajerci, Korošci in Primorci. (Živio!) Združeni dosegli bomo boljo bodočnost. Vizgled stavlja ljudovlado Beneško, ki je z ustrajnim delovanjem pridobila si toliko moč in slavo. Združeni bomo čili in krepki, zatorej: Živela

Slovenija zedinjena! Tudi ta govor bil je vsprejet nautušeno in ni bilo konca živioklicev, ki so pritrjevali govornikovim besedam. Zapelo se je zopet nekaj zborov, potem pa je prečital g. Porekar došle telegrame, katerih je bilo lepo število iz vseh krajev, in jih priobčimo v bodočej številki; kakor tudi imena vseh društev, katera so bila zastopana pri koncertu kot sodelujoča ali pa po deputacijah kot udeležniki slavnosti, vsaj v kolikor so se prijavila.

Po prečitanju telegramov iznenadil nas je kaj prijetno domači pevski zbor čitalnice Mariborske, ter nam zapel s spremljevanjem fisharmonike prav mičen venček slovenskih pesmij v krasnem mešanem zboru, ki je našel živo odobrenje. Isto tako pridejali sta gospa Šunko in gospodična Brdajsova krasen dvospev s spremljevanjem godbe, ter ga izvele tako lepo in ljubko, da glasnega odobravanja ni bilo ne konca ne kraja. Združeni moški zbor zapel je potem Ipavčevo „Slovensko pesem“ ki je bila vsprejeta z burnim in nautušnim ploskanjem. Pel se je nadalje „Naprej“, „Slovenec sem“ in drugi zbori, vmes pa je igrala godba in so se pri pojedinih mizah govorile razne zdravice in napitnice. Vladala je splošna nautušenost, ki bi bila pa še mnogo večja, da bi bila vsa slavnost v vseh pojedinih točkah aranžirana tako dobro, kakor je bil nje glavni del, to je koncert.

Ob 11. uri začel se je ples v dvorani, kateremu se je mladina posvetila z vso mladeniško iskrenostjo. Zale pevke pokazale so se ravno tako čile čistilke Terpsihore, kakor so bile malo prej nautušene svečenice Melpomene. Neutrjeno so se vrtele drobne njih nožice do ranega jutra po parketu in prepeval je že petelin, ko so zadnji šli k pokoju. Na vrtu pa se je prepevalo veselo naprej. Ker je na slavnostnem prostoru za petje že itak bilo dovolj preskrbljeno, gneča pa še vedno velika, podal se je čitalnice Ljubljanske pevski zbor po končanem vsporedu, proti 10. uri v hotel „nadvojvoda Ivan“ kamor se je podalo tudi mnogo dam in družih gostov. Prišel se je impozanten koncert. in bil je le jeden glas ob izvrstnosti Ljubljanskega pevskega zbora, katerega petje je privabilo kmalu toliko občinstva, da so bili obširni prostori kmalu pretesni. Le prekmalu je prišla ura, ko se je večina pevcev morala odpeljati. Mnogi obžalovali so, da se ta slavnost ni vršila drugi mesec, ko bodeta dva praznika, ker v jednom samem dnevu bilo je preveč, posebno za pevce, ki so morali po dolgem potu imeti skušnje zjutraj in popoldne. Vzlic temu pa so pokazali baš Ljubljanski pevci obeh društev požrtvovalnost svojo in ponosno smemo reči, da ta cega koncerta slovensko občinstvo zunaj Ljubljane ni še imelo prilike čuti.

Slava tedaj vrlim pevkam južnoštajerskim, pevcem južnoštajerskim in Ljubljanskim, ter vsem drugim. Slava vodstvu „Slov. pev. društva na Ptui“ ki je z neumornim delovanjem priredilo tako sijajen koncert, ki je nautuševal vse navzočne, ter jim ostane v vednem spominu, nasprotnikom našim pa dokazal sijajno, da živimo, da napredujemo in da bomo živeli in napredovali tudi v bodoče, dokler bomo imeli toliko zvestih hčerk in sinov Slovenije!

Josip Nolli.

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Včerajšnja številka našega lista zaplenilo je c. kr. državno pravdnštvo zaradi uvodnega članka, v katerem se je razpravljalo o češko-nemški spravi in o dr. Kiegru potovanji na Dunaj. Današnja številka ima štiri strani priloge.

— (Štiridesetletnica Strossmayerjeva.) „Národní Listy“ pozivljejo vsa češka mesta in vse občine brez razločka, da imenujejo Strossmayerja častnim članom povodom štiridesetletnega njegovega škofovskega jubileja, da tako z dejanjem podkrepijo idejo, da so vsi Slovani jedna sama rodbina.

— (Iz Zagreba) brzojavilo se je „Tagespošti“, da je poljski zasebnik Pabinski 70.000 rubljev daroval jugoslovanski akademiji.

— (Volilni shod) sklicuje gosp. dr. A. Ferjančič dne 17. avgusta t. l. ob 4. uri popoldne v Ilirsko Bistrico, da bode poročal volilcem o svojem delovanju v državnem zboru.

— (Odlikovanja.) Naš rojak prof. Benzenšek dobil je od princa Ferdinanda zlat križec za svoje zasluge kot učitelj, ki že deset let deluje

v Bolgariji. Najstareje in prvo stenografsko društvo Centralno Monakovsko, imenovalo ga je svojim častnim članom. Na razstavi, katera je sedaj za to stroko v Monakovem, dobili so premije, odnosno častne diplome za svoja književna dela od južnih Slavianov razven g. Bezenška, tudi prof. Magdič v Zagrebu in g. Popovič v Belemgradu.

— (Slovenskemu pevskemu društvu) darovala sta g. Stanko Pirnat, notar v Zatičini 10 gld., neimenovan 5 gld. Presrečna hvala. Bog plati!

— (Vesela družbica izletnikov) od Mariborske slavnosti zbrala se je v Gradci na „Hilmswarte“ ter zložila 9 gld. 20 kr. za bodoči „Sokolski dom“ v Ljubljani. Obiskovalci razstave opozarjajo na dobro ljutomersko kapljico gosp. Sršena v poskuševalnem hramu, kjer strežeta dve brdki Slovenki.

— („Glasbena Matica“) prejela je od vis. dež. vlade sledeči dopis: „Vsled ukaza c. kr. ministerstva za uk in bogočastje je vladni svetnik Zollner prilikoj nadzorovanja tukajšne glasbene šole uvidel, da je takim šolam nujno treba oskrbeti si raznih trobilnih instrumentov, da tem načinom se menj premožnim učencem omogoči priučiti se godbe ne da bi jim trebalo si iz svojega omisliti takih dragih instrumentov. Glede na to izjavo se je v državni proračun za leto 1890 postavil izvanreden kredit za napravo trobilnih instrumentov, kar je sedaj postavno dovoljeno. Tukajšna c. kr. plačilnica dobi tedaj naukaz na račun tega kredita častitemu društvu „Gl. Matici“ izplačati 300 gld. v omenjeno svrhu, za kateri znesek se naj nakupijo trobila uglasbene po proglašeni normalni ubranosti iz leta 1885. O porabi teh novcev je predložiti zaznamek nakupljenih stvarij.“ V Ljubljani dne 6. avgusta 1890. Ta velikodušni dar nas je resnično presenetil, hvaležni smo zanj polnim srcem, bode nam v spodbudo k daljnemu ustrajnemu delovanju, olajšal nam pri-
našati velike stroške kojih imamo z vzdrževanjem trobilne šole, opominj naj pa bo našim rojakom, da naj v večjem številu in s podvojeno marljivostjo pribite v naš glasbeni zavod, ter se tem načinom hvaležne skažejo vsem dobrotnikom našim.

— (Odbor k. r. češkega narodnega gledališča v Pragi) dovolil je v svoji seji dne 30. julija t. l. igralki Borštnik-Zvonarjevi v teku letošnje sezone dva nastopa, in sicer v dramah: „Majitel hutí“ in „Služebníksvého pána.“

— (Za slavnost odkritja Vilharjeve spominske plošče v Planini) namenjene doneske naj rodoljubi, ki se glede izročitve ne vedó kako ravnati, določijo naravnost odboru čitalničnemu v Planino.

— (Volitve volilnih mož v okraji podgrajskem) za dopolnilno volitev v deželni zbor isterski bodo dne 19., 20. in 21. t. m. Nadejamo se, da pridejo vsi volilci na volišče, da bode volitev zopet jednolična.

— (Dramatična šola za igralce slovenskega gledališča.) One dame in gospode, katere se hočejo izšolati za dobre igralke, oziroma za igralce, opozarjamo na inserat „Dramatičnega društva“ v današnjem listu. Ta inserat naznanja, da se skoro otvori dramatična šola za one, ki se hočejo posvetiti lepi dramski umetnosti. Zlasti zdaj, ko bomo imeli novo deželno gledališče, potrebovalo se bode več novih igralnih močij, in je torej le pričakovati, da se mladi ljudje poskusijo v dramski umetnosti; morda še koga čaka prava sreča in lepa bodočnost pri gledališči. Odbor „Dramatičnega društva“ pričakuje, da ga bodo podpirali starši, ki naj bi opozarjali svoje hčere in sinove na to polje lepega delovanja. Novi odbor bode se posebno trudil doseči vsaj toliko, kolikor je pač mogoče o naših razmerah ter povzdignil slovensko gledališče na čim višjo stopinjo dovršenosti.

— (Kegljačka zaveza „Edinost“) priredi prihodnjo nedeljo dne 17. t. m. ob ugodnem vremenu svoj običajni izlet in sicer v Kamnogratico-Radovljico.

— (Bosensko-hercegovska batalijona) dospeta v petek dne 15. t. m. ob 8. uri 20 minut zjutraj iz Trsta v Ljubljano na južni kolodvor, kjer ostaneta do 8. ure 55 minut. Pričakovala ju bode godba domačega pešpolka baron Kuha in vsi službe prosti častniki Ljubljanske garnizije.

— (Strela.) Danes popoldne ob 1/3. uri pričela se je močna ploha, mej katero je samo enkrat treščilo a zadelo hkratu zasebnega uradnika g. Vadrnala in nekega Müllerja, stoječa v

„Zvezdi“ pod prvim kostanjem nasproti Kirbiševi hiši. Müller bil je le omamljen in odpeljali so ga kmalu potem v vozu, Vadrnal pa je bil hudo zadet. Popolnoma nezvestnega prenesli so ga v vežo Kirbiševe hiše, kamor je takoj prišlo na pomoč 5 gg. zdravnikov, ki so storili vse, kar je v tilih slučajih treba. Možno je, da zopet okreva, vsaj žila začela je zopet utripati in iz prs čuje se lahko hropenje. Kostanj pod katerim sta dotičnika stala, ima le neznatne sledove strele. — Kakor čujemo, bode Vadrnal težko okrevaj, ker mu je strela ozledila hrbtenjača. — Nekega pismonosca, ki je isti čas šel mimo Matične hiše, je strela tudi oplazila, da še sedaj čuti bol v nogi in malo šepa.

— (Vlak na sv. Višarje) se bode, v kratkem zopet priredil, torej naj mnogobrojno po tem popraševajoče občinstvo malo potrpi. Danes v inseratu priobčeni vlak z znižanimi cenami je za obiskovalce Bledskega jezera in Marije pomagaj jako pripraven in ker je število udeležencev omejeno, naj si vsakateri vožnji listek prej ko mogoče preskrbi. Pri obilni udeležbi se bode baje ta jako pripraven vlak ponavljal.

— (Pozor!) Prijatelj našega lista nam sporoča: Marsikateri nedostatek ste ošibali v svojem cenjenem listu in dostikrat je pomagalo. Jeden vsakdanjih prizorov, ki zasluži gotovo graje, je na Rimski cesti vsak večer. Goni menda od kakega mesarja človeče do 16 volov napajat na Gradašco. Živinčeta korakajo kakor jim drago po cesti, dostikrat se bijejo tudi z rogmi in ne bilo bi dobro, ko bi na ovinku prišel konj z vozom ali človek, ali ko bi se, kar se zgodi dostikrat — valjala cela kopa otrok tam. Radi osobne varnosti ljudij opominjam kompetentno oblast, naj ukrene kaj proti temu, da ne pride do kake nesreče.

— (Iz Logatca) se nam piše: G. Andrej Kraner tajnik pri c. kr. okr. glavarstvu v Logatci je dne 12. t. m. 3 1/4 popoldne ta svet zapustil. — Krauer bil je rodom Ljubljančan in prijatelj umrlega Levstika Kraner je bil spoštovan in ljubljn od vseh, vesten, izreden in skoraj preveč delaven uradnik. Ves okraj obžaluje smrt tega moža.

— (Izlet v Devin) v nedeljo 10. avgusta obnesel se je prav izborno, kakor povzamemo iz „Edinosti“. Vsi prostori na parobrodu bili so zasedeni. Vreme bilo je krasno, godba in pevski zbor 25 pevcov skrbela sta za zabavo. Vožnja po morji oila je jako prijetna. V Devinu razvila se je na lepem vrtu gostilnice Plessove prava ljudska veselica. Godba in petje vrstila sta se neprestano, mladi svet pa je plesal v vrtnem paviljonu. Krona zabavi bila je nočna vožnja po morji iz Devina v Trst. Mogočno so doneli akordi Kocijancičevega zbora „Jadransko morje“ čez tiho morsko ravan, bil je poetičen, oduševljajoč prizor. Godba pa je svirala „Naprej“, združeni ti zvoki pričali so neodrešenim protivnikom: da čuvarji ob Adriji ne spe, da bde in da so na svojem mestu. Proti 11. uri došel je parobrod zopet v Trst, pevci zapeli so skupno „U boj“, godba pa je zaigrala „Naprej“. Mnogo izletnikov podalo se je potem še v hotel „Europa“. Jednoglasično bila je sodba, da bi bil to najkрасnejši dan za „Sokola“, da je on priredil izlet, kakor je bilo prvotno namenjeno, kar se je pa zaviralo po znanem odloku političnega oblastva.

— (Kačičeva slavnost v Makarski) bode, sodeč po pripravah in vsestranskem zanimanju velikanska in slavnega pesnikovega dostojna. Z vseh krajev jugoslovanskih zglasaajo se odposlanstva, mnoge občine in korporacije položile bodo srebrne vence na Kačičev spomenik, skratka slavnost v Makarski, bode znamenit jugoslovanski praznik. Zato vprašamo, bi li ne bilo umestno, da bi Slovenci ta dan tudi bili zastopani? Mi vsaj mislimo, da nam to velevala naše slovansko čustvo in da bi na jugu ne smelo biti nobene večje slavnosti, na kateri bi Slovenci ne bili prisotni.

— (Dijaška veselica v Kranji,) ki se ima vršiti dne 24. t. m., obeta, da bode prav lepa. Okolu 50 mladih močij bode nastopilo na pevskem odru ter peli mej drugim Nedvčdovega „Potopnika“ in Försterjev „Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesnij.“

— (Iz Kamnika) se nam piše: Kakor je bilo v „Slov. Narodu“ prijavljeno, vršila se je dne 10. t. m. v tukajšnji čitalniški dvorani veselica. Obisk bil je mnogobrojen, občinstvo pa jako zadovoljno. Gospodje dijaki so se na odru prav dobro

skazali, gospodična Gizela Nigrinova igrala je pa tako izborno, da tukajšnji oder take igralke ne bode kmalu videl. S svojo igro vzbudila je pravo oduševljenje in od vseh strani se jej je čestitalo. Prav hvaležni smo gospodom, ki so nam to veselico priredili, onim pa, ki jih k veselici ni bilo, je lahko žal, kajti jednacega užitka ne bode zopet tako hitro.

— (Društvo „Sokol“ v Zagorji za Savo) prične dne 15. avgusta t. l. kegljanje na dobitke v gostilni g. M. Medveda. Dobitki so vredni 40 gld. Čisti dohodek namenjen je za društveno zastavo. K obilnej udeležbi uljudno vabi odbor.

— (Deška meščanska šola na Krškem) izdala je svoje deveto letno poročilo, kateremu je na čelu „Kratek poduk o menicah“, posnet izspisa za tisk pripravljenega: „Obrtno knjigovodstvo z ozirom na obrtne šole.“ G. dr. T. Romih, ki je že lani v istem poročilu priobčil prvi del, ustregel je s tem jako čutni potrebi in ni dvombe, da bode jako poljudno in spretno sestavljen spis dobro došel slovenskemu občinstvu, osobito po obrtnim šolam in obrtnikom v obče. Učencev bilo je v I. razredu 33, v drugem 27, v tretjem 11, poučevali pa so na tej šoli gg.: Ivan Lapajne meščanske šole ravnatelj, Josip Bezljaj in dr. Tomaž Romih, meščanske šole učitelja in Ivan Knava, mestni vikar.

— (Suša) žuga v nekaterih krajih na Notranjskem poljskim pridelkom zelo škodovati, če ne bode kmalu in obilega dežja. Po nekodi primanjuje tudi vode za ljudi, kakor tudi za živino.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Beligrad 12. avgusta. Povodom krajevega rojstvenega dne odpeljejo se jutri vsi ministri v Niš.

Dunaj 13. avgusta. „Wiener Zeitung“: Dolenjo-avstrijske deželnozborske volitve so razpisane za kmetske občine dne 25. septembra, za mesta 2. oktobra, za trgovinsko zbornico 2. oktobra, za veleposestvo dne 7. oktobra.

Trst 13. avgusta. Bosensko-hercegovska batalijona semkaj dospela in bila slovesno vsprejeta.

Bruck ob Muri 13. avgusta. Preteklo noč vsled viharja in naliva izstopile reke zlasti Thörlski potok in okolu Hochschwaba veliko škode prouzročile. Na cesarski cesti pri Kapfenbergu in Aflenzu povodenj vzela 13 mostov. Železne fužine ustavile delo. Mlinarski pomočnik utonil.

Budimpešta 13. avgusta. V Feldgasse zrušila se hiša, več osob ubitih, mnogo ranjenih.

London 13. avgusta. Londonski „Lord mayor“ naznanja, da ne bode nameravanega „protestmeetinga“ v „Mansionhouse“, ker se je pred kratkim izdala oficijalna ruska izjava, da ruska vlada ne namerava nobene hude naredbe proti židom, a tudi nobene ukrenila ni.

Dunaj 14. avgusta. Cesar odpustil 98 kaznjencem v raznih kaznilnicah ostalo kazen.

Dunaj 14. avgusta. Povodom četrte slavnosti nemških pevcev Dunaj okrašen. Od pričakovanih 17 posebnih vlakov došlo jih je došlej 12. Za 4000 pevci s Saksonskega došel posebni vlak z Berolinskimi pevci. Pozdravil jih je državni poslanec Fuss, odgovoril Rumpel, načelnik Berolinskih pevcev, zahvaljujoč se na srčnem vsprejemu. Pol ure pozneje došli so pevci iz Vratislave. (Ta telegram se v našem listu čudno bere. Mi smo ga tudi samo zaradi tega priobčili, ker ga nam je „Correspondenz-bureau“ doposlal in ga moramo plačati. Ured.)

Razne vesti.

* (Prvo električno usmrčenje) v Novem Jorku daje časopisju še vedno gradiva za razna poročila. Kakor se je izrekel zdravnik dr. Spitzka je baje to prvi in zadnji poskus električnega usmrčevanja. On sicer zmatra tak način dostojnejši nego obešanje, a treba je toliko časa in neuspeh je takko lahko mogoč, da se bode brčkone opustila ta novotarija. Da sta omedleli dve osebi, smo že poročali. Drug zdravnik dr. Schrady izrazil se je tako-le: „Videl sem že veliko ljudij obešati, a kaj tako groznega nesem še videl. Moža prvi udarec ni usmrtil, akoravno brčkone ni več čutil nobene bolečine.“ Razburjenost v Novem Jorku je velika, časopisje obsoja tako mučenje. Pri obdukciji

FRAN CHRISTOPH-ov (204-16)

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh **praktičnih lastnosti** in enostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče **sam lakirati** tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnat barve) in brezbarven (ki daje samo svet). — **Uzorci lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.**

Dobiva se v **Ljubljani pri**
IVANU LUCKMANN-U.

FRAN CHRISTOPH,
 izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega
 svetlega laka za tla, **PRAGA & BEROLIN.**

Preselitev.

Cenjenim gospodom naročnikom in slavnemu p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem premestil svojo delavnico iz sv. Petra ceste št. 14

v Šelenburgove ulice št. 1.

Priporoča se toplo v obilo naročbo

s spoštovanjem

Aleksij Ekar

(625—2)

krojač.

Za lovsko sezono

priporočam največjo izber lovske puške: puške za drobni svinec, brzodvocevke, risanice in kratke brzorisane lastnega izdelka z jamstvom; nadalje dobre Lüttische puške za drobni svinec, salonske puške in revolverje.

V zalogi so vse za lov potrebne priprave in streljivo.

Oblesja iz najboljših in najlepših orehovine in v vsakršni obliki ter vse v to stroko spadajoče poprave se hitro, solidno in po ceni izvršujejo. Opozarjam pa gospode lovce, da puške kar naravnost meni pošljejo in ne dajo poprej puške kakemu drugemu, da jo še bolj pokvari, in jo potem nazadnje vendar meni izročijo v popravilo, kajti s tem se stvar le podraži.

Vse neugajajoče se radovoljno zamenja. — Cenik za puške je na razpolaganje.

Z velespoštovanjem

Fran Kaiser

(633—1)

puškar

v Ljubljani, Šelenburgove ulice.

AMERIKO.

Vsi, kateri nameravajo potovati v Ameriko, in to v

Novi York,

Baltimore, Južno Ameriko

i. t. d., ter se želijo hitro, varno in prijetno voziti, dobijo natančnejša pojasnila v nemškem ali slovenskem jeziku, ako se pismeno obrnejo na trdiko:

Karesch & Stotzky v Bremenu

koncesijoniran pošiljalen zavod za potnike s hitrimi parobrodi: Lahn, Saale, Trave, Aller, Ems, Elber, Fulda, Werra, Elbe.

Voznja traja le kakih 8 dni. Voznino zaračunava izredno cenó.

SVARILO! Ker nemava v Ljubljani in na Dunaji agentov, in se je čisto zgodilo, da so potniki, ki so se dali pregovoriti, da so tam vozovnice kupili, jih dobili mesto čez Bremen za druga pristanišča, in katere so zabarantali za počasno vozeče ladje: Zato svetujemo vsem, da se niti v Ljubljani niti na Dunaji z nikomur ne dogovarjajo radi oskrbljenosti vozovnic.

(585—4)

Karesch & Stotzky
odpravnik ladij v Bremenu.

Dr. Friderika Lengiel-a Brezov balzam.

Ze sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtiveka znan kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti, ločijo se že drugi dan neznatne luske od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgleda na obraz nastale gube in kožave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podleže beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rdečino, zajeece in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1.50.

(179—36)

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprejema W. Heun, Dunaj, X.

Posestvo na prodaj.

Prodaj svoje posestvo na Gorniku pri Tržiči, obstoječe iz gospodarskih poslopij, vrta, polja, njiv, travnikov in pašnikov. Poslopja so v najboljšem stanju. — Več pove Fida Jocić v Kranju št. 28.

(622—2)

Gostilniško podjetje

ali
izkuh (Auskoch)

na pripravnem kraju, bi se kupilo ali prevzelo na račun.

Ponudbe pod M. P. pošiljajo naj se upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

(360)

!Danes zvečer ob 6. uri žrebanje!

Srečke Dunajske razstave.

(505—45)

2 glavna dobitka

vsak po

50.000 gold.

vrednosti.

Vsaka srečka veljavna za
obe žrebanji.

Drugo žrebanje
15. oktobra.

Srečke po 1 gold. Uprava razstavine loterije
Dunaj, Rotunda.
V Ljubljani prodaja srečke C. C. MAYER.

Ces. kralj. privilegov.
zavarovalno društvo na življenje in proti škodam

„Avstrijski Phönix“

na Dunaji,

I., Riemergasse št. 2, v lastni hiši.

Polno uplačani deleži in druga jamčilna sredstva, uštevši letna zavarovalna uplačila družbe iznašajo

čez 12 milijonov gold. || čez 10 milijonov gold.

Družba zavaruje:

- proti škodi, prouzročeni po ognji, strelji, paru ali razpoku kotlov, po gašenju, razrušenju in odstranjenju opreme iz hišnih in gospodarskih poslopij, strojev iz tovarn, dalje proti škodi v zalogah, pri živini, poljedelskem orodju itd.;
- proti škodi po ognji ali strelji ob času žetve poljske pridelke in dotična gospodarska poslopja;
- proti škodi po toči poljske pridelke na travnikih, njivah;
- vsakovrstno prevažanje blaga po suhem in na morju.

Zavarovanje proti nezgodam še ni uvedeno, sl. občinstvo bo pa obveščeno takoj, ko prične isto poslovati.

Zastopi društva:

- v Brnu: Veliki trg št. 10,
- Pešti: Dunajska cesta št. 3 in Ladijska cesta št. 2,
- Inomstu: Marije Terezije cesta št. 37,
- Krakovu: Szewska ulica št. 6,
- Lvovu: Marijin trg št. 8,

- v Monakovem: Kostthor 3 I,
- Pragi: Nabrežje št. 10,
- Strassburgu: Kraljeva cesta 6 I,
- Trstu: Via S. Nikolo št. 4,
- na Dunaji: Riemergasse št. 2, v lastni hiši.

V vseh večjih okrajih avstrijsko-ogerske države poslujejo glavni in okrajni zastopi družbe, kateri radovoljno dajejo pojasnila, brezplačno uročujejo prospekte in ponujajo pole ter vsprejemajo zavarovalne ponudbe.

Generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradci.

(99—8)

Pisarna: I., Albrechtgasse št. 3, II. nadstropje.

Glavni zastop v Ljubljani pri Josipu Perhauc-u Šelenburgove ulice hiš. šte. 3.

Deček

(623-2)

14 let star, dovršivši ljudsko šolo z dobrim uspehom, poštenih starišev, **vsprejme se takoj** pod ugodnimi pogoji v prodajalnico **A. Ličan-a** v **Hirski Bistrici**.

V najem se daje na 5 let:

1. **Prodajalnica** z vso pripravo in dvema magacinoma; 2. **pekarija** z orodjem in magacinom; 3. **stanovanje** v prvem nadstropju s petimi sdbami in kulinjo.

Vse je v novi hiši, torej v najboljšem stanju, na obljudenem ter za kupčijo ugodnem kraju.

Pogoji se izvedo pri lastniku **Henriku Kos-u** v **Idriji**. (494-1)

Dramatično društvo v Ljubljani.

Dramatično društvo otvori koncem meseca avgusta (635)

„dramatično šolo“,

kateri je namen, vzgojiti in usposobiti mlade moči za dobre igralce. Kdor torej želi pristopiti v to šolo, zgleda naj se brž ko mogoče pri tajniku Dramatičnega društva, ki vsprejema one, ki se hočejo posvetiti dramski umetnosti, **vsak dan od 1.—2. ure popoldne v dramski sobi** (čitalnica).

V Ljubljani, dne 13. avgusta 1890.

Predsednik:
dr. Ivan Tavčar.

Tajnik:
Anton Trstenjak.

Agentje

vseh strok se vsprejemajo, ki si z malim trudom, s vsprejemanjem naročil na blago, ki se povsod lahko speča, zaslužijo na mesec do **200 gl.** Če bodo dobri za porabo, da se jim tudi mesečna plača. — Ponudbe pod „200 fl. mon.“ naj se pošiljajo na **Annoncen-Bureau EDUARD TERSCH**, prej J. Blahut, v **Pragi, Ferdinandova cesta št. 38.** (588-2)

Hiša

v sredi trga v **Logateci** ob **Tržaški cesti**, pripravna za vsako kupčijo, v kateri je že 8 let **prodajalnica** ter ima dva **prostorna** magacina in poleg tje **sadnjak**, **proda se iz proste roke ali v najem** dā. — Več pove lastnik **A. Rudolf** v **Logateci**. (624-1)

Anton Burger

c. kr. davkarski pristav

Fani Burger rojena Rohrmann

poročena.

Rudolfovo, dne 16. avgusta 1890.

(632)

Trgovina z železnino ALBINA C. AHČINA

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8
ima vedno bogato zalogo

stavlbinskega orodja:

lopat, krampov, orodja za podzemeljska dela, okov za vrata in okna, pantov in ključavnic, zapahov, žebeljev iz drota, vijakov, železa, pleha, drota, mesinga, bakra, kositarja, cinka, naklov, precepov z vijakom (šraubštokov) ter vrtnih strojev za ključarje in kovače, kladov, sveder, obličev, pil in dlet, kakor tudi **dinamita, užigalnih vrvic in kapič.**

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink in svinec

kupuje se vedno po najvišjih cenah. (77-23)

Mehaničen mlin

z izdelovalnico cementa in z žago

prodá se cenó iz rodbinskih ozirov. — Podrobnosti pri upravnistvu tega lista. (617-2)

Štajersko deželno zdravišče.

Rogatec-Slatina.

Južne železnice postaja Poličane.

Sezona: od 1. maja do 30. septembra.

Pitna, kopalna, mrzlovodna in mlečna zdravljenja itd.

Brošure in prospekte pošlje zastoj ravnateljstvo.

Tempeljski in Styria-vrelec

vedno sveža napojitev,

staropreverjena glavbarskosolska slatina proti zboljenju prebavil in **prjetno osvežujoča pijača.** (290-17)

Dobi se pri slatinskeji upravi, v vseh trgovinah z mineralnimi vodami, v boljših specerijskih in droguerijskih prodajalnicah in lekarnah ter v deželnej hiši v Gradci.

Za čas stavbe

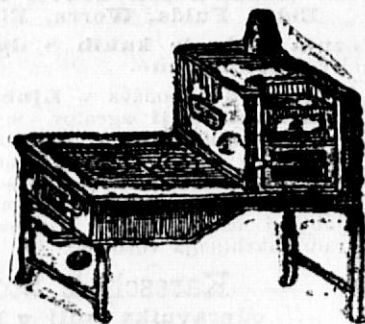
priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena šteditna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove. (9-37)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži **Dovski mavec** (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

CIRKUS HUBERT COOKE.

Hubert Cooke

znani, slavljani ljubljene cirkusa Renz,

kralj vseh jockey-jev

pride ta teden semkaj s svojo izvrstno družbo umetnih jezdecov, obstoječo iz

80 oseb

umetnikov in umetnic prve vrste, kakor tudi **38 konj** najplemenitejše pasme, in bode dal

v novo zgrajenem velikanskem cirkusu

v **Lattermannovem drevoredu**

ciklus predstav v umetnem jahanju, konjski dresuri, plesu po vrveh, gimnastiki in pantomimah. Z veseloštevovanjem

Hubert Cooke, ravnatelj. (634)

Natančneje se izve iz dnevnih listov.

V soboto 16. avgusta ob 6. uri zvečer:

velika otvorilna predstava.

Patentovane, vremenu uporne

Mineralne fasadne barve

Ludovika Christ-a, Linz ob D.

Zastopnik za Kranjsko gospod F. P. VIDIC & Co. v Ljubljani.

(347-10)

so najboljši, najtrajnejši in najcenejši material za poslopja, vreme in svetloba jim ne škodujeta, kažejo lep in miren ton finejših peščenikov ter so rahle, kar se v zdravstvenem oziru ne more preceniti. Cenejšje so, kakor vse oljate barve. — Cenik, prospekt in atesti zastoj in franko.

Zaboječek za poskušnjo glđ. 1.60.